

Natalhiiren hoito ja ruokinta

Natalhiiri on vielä lemmikkinä verrattain harvinainen. Suuren poikuekokonsa vuoksi sitä kasvatetaan yleisemmin matelijoiden ruokaeläimenä. Hieman taitoa vaativan käsittelyn vuoksi se ei sovi lasten lemmikiksi. Varttuneemmille natalhiiri on oikein mukava lemmikkieläin. Natalhiiri on aktiivisimmillaan hämärän tultua.

Natalhiiri on hiirilajeista ”rottamaisin” sekä ulkomuotonsa että käyttäytymisensä puolesta. Natalhiiri kasvaa varsin kookkaaksi ja aikuiset yksilöt saattavat olla yli 100 g painoisia. Kasvu on hidasta, joten natalhiiri on täysikasvuinen vasta lähemmäs vuoden iässä.

Natalhiirellä on hyvin pehmeä turkki ja huomiota herättävänkin suuret silmät. Häntä on kokoon nähden lyhyehkö. Lajin erityispiirre on naaraiden suuri nisäluku (18-24), mikä mahdollistaa suuren poikastuoton. Natalhiirten poikueet ovatkin suuria, usein 8-20. Natalhiiri elää n. 2 vuotta.

Natalhiirillä on kolme perusvärimuunnosta: agouti (tummanruskea), cinnamon (punaruskea) ja argente (punasilmäinen vaaleamman punertava). Lisäksi kuvioita on kaksi: berkshire (valkoista vatsassa ja naamassa) ja variegated (perusvärin mukainen ”satula” valkoisella pohjalla). Useimmissa natalhiirissä on jonkin verran valkoista. Variegatedista on jalostettu myös kokovalkoinen väritys.

Natalhiirtä käsitellään tarttumalla sitä kyljistä ja nostamalla kädelle, kädellä pysymistä voi varmistaa pitelemällä kiinni hännästä. Erittäin kesyjä yksilöitä lukuun ottamatta natalhiiret ovat hivenen arvaamattomia ja saattavat yhtäkkiä hypätä kädeltä pois. Nuoria yksilöitä voi nostaa myös hännästä, aikuisten natalien kohdalla tätä ei niiden painon takia suositella.

HANKINTA

Natalhiiren hankinnassa kannattaa kiinnittää tarkoin huomiota siihen, mistä lemmikkinsä hankkii. Natalhiiri täytyy jo poikasena määrätietoisesti totuttaa käsittelyyn, jotta siitä kasvaisi mukava lemmikkieläin. Suvuissa on myös huomattavia luonne-eroja. Natalhiiri kannattaa tästä syystä hankkia kasvattajalta, joka käyttää kasvatukseen vain hyväluonteisia eläimiä ja käsittelee poikasia riittävästi. Ruokaeläinkasvattajilta tai eläinkaupasta hankitut natalit saattavat olla varsin vilttejä ja purrakin kipeästi. Eläinkaupat eivät yleensä myy natalhiiriä.

Urosten ja naaraiden välillä ei ole lemmikkiominaisuuksissa suurta eroa. Urokset ovat vähän leppoisampia naaraiden ollessa hivenen varovaisia käytökseltään. Naaraita on kuitenkin helpompi pitää laumassa, urosten välille saattaa aikuisiällä syntyä yhteenottoja. Naaraat ovat uroksia siistimpiä elintavoiltaan ja niiden terraario on helpompi pitää täysin hajuttomana.

Natalhiiri on laumaeläin, eikä sitä tulisi pitää yksin. Kerralla kannattaa hankkia useampi nuori eläin, sillä aikuisten totuttaminen toisiinsa voi olla vaikeampaa. Urosten kohdalla täytyy kuitenkin muistaa, etteivät ne välttämättä tule toimeen keskenään koko ikäänsä, vaan ne voi joutua jossain vaiheessa erottamaan.

VARUSTEET

Natalhiirelle on tärkeää hankkia juuri oikeanlainen asumus. Natalhiiret ovat erittäin taitavia karkaamaan ja monesti ovatkin tässä suhteessa kokematonta omistajaansa nokkelampia. Asumukseksi sopii lasiterraario, jossa on hyvin paikoilleen sopiva verkkokansi. Kansi on hyvä varustaa vielä painolla. Myös häkki käy natalhiiren asunnoksi, mikäli pinnaväli ei mistään kohtaa ylitä 10

mm:ä ja mikäli häkkiin tekee pohjalaatikon pellistä. Luukkujen kiinnitys on myös syytä varmistaa pikalukoilla. Muoviset asumukset eivät sovellu natalhiirille, ne jyrivät niistä nopeasti itsensä vapauteen.

Juomapulloksi kannattaa valita lasinen pullo, jotta sitä ei heti jyrsitä rikki - vaihtoehtoisesti pullo voi suojata esim. alumiinitölkillä tai sen voi sijoittaa verkkokannen ulkopuolelle. Muita varusteita ovat painava keraaminen ruokakuppi sekä puinen tai keraaminen pesämökki. Terraarioon ei saa laittaa mitään muovista. Juoksupyörän voi laittaa, mikäli se on tarpeeksi suuri. Useimmat kauppoissa myytävät pyörät ovat kuitenkin natalhiirille liian pieniä. Sisustukseksi kannattaa laittaa erilaisia piilopaikkoja ja kiipeilymahdollisuuksia. Varusteiden ja sisustusten valinnassa on syytä kiinnittää huomiota kestävyYTEEN, tai sitten valita sellaisia virikkeitä, jotka natalhiiri saakin tuhota (pahvirasioita ja -putkia, oksia, jne.). Mikäli natalhiirille antaa terraarioon jonkin vanhan rievun, ne nukkuvat mielellään sellaisen alla.

HOITO JA RUOKINTA

Natalhiiren asumus kannattaa siivota noin kerran viikossa. Kuivikkeeksi käy kutterinpuru, haapahake tai kuiviketurve. Natalhiiret eivät juuri kaivele, joten kuivikekerroksen ei tarvitse olla hirveän paksu. Ne eivät myöskään rakentele pesiä. Siivouksen yhteydessä pestään myös muut tarvikkeet.

Perusravinnoksi sopii hiirille tai rotille tarkoitettu siemenseos tai täysravintopelletti. Ruoan tulee olla vähärasvaista, sillä natalhiiret lihovat varsin helposti. Runsaasti värjättyjä ainesosia sisältäviä tai epämääräisiä ”kaikille jyrksijöille tarkoitettuja” seoksia kannattaa välttää. Lisäruoaksi tarjotaan tuoreita kasviksia sekä eläinperäistä vähärasvaista ravintoa, kuten maustamatonta broileria (voi tarjota luineen), vähärasvaista jauhelihaa tai eläinten ruoaksi kasvatettuja sirkkoja. Muutakin lisäruokaa voi tarjota, mutta tällöin tulee huolehtia että niiden osuus ravinnosta ei kasva liian suureksi. Tarjolle on hyvä laittaa välillä myös jotain kovaa purtavaa kuten jyrksijöille tarkoitettuja kovia keksejä, kuivattua leipää tai kokonainen kuorimaton hasselpähkinä.

Natalhiiret ruokitaan päivittäin ja ruokaa tarjotaan kerralla noin päivän kulutuksen verran, jotta hiiret eivät ala valikoida ruoastaan vain maistavimpia (ja usein lihottavimpia) paloja. Natalhiiri syö siemenseosta noin ruokalusikallisen verran päivässä. Lisäruokia tarjoillaan kerrallaan pieniä määriä eikä niitä tarvitse antaa joka päivä. Juotavaksi tarjotaan raikasta vettä.

MITÄ NATALHIIREN KANSSA VOI TEHDÄ?

Natalhiiriä voi valvotusti juokuttaa esim. suojatun sängyn tai pöydän päällä. Lattialle päästämistä kannattaa varoa, sillä natali löytää helposti sellaisetkin kolot ja piilot, jotka omistajalta jäävät huomaamatta. Natalhiiri mahtuu yllättävän pienistä raoista ja saattaa kekseliäänä otuksena päätyä aivan ei-toivottuihin paikkoihin...

Kiltin ja käsittelyyn tottuneen natalhiiren voi ilmoittaa näyttelyyn lemmikkiluokkaan. Näyttelyssä saat lemmikkisi terveydestä ja luonteesta koulutetun tuomarin arvion, ja kaikin puolin hyvin hoidettu, terve ja hyväluonteinen natali voi voittaa ruusukkeen ja tarvikepalkintojakin. Kannattaa siis osallistua!

Suomen Näyttely- ja Lemmikkihiiret ry
sähköposti: snl@hiiret.fi
<http://www.hiiret.fi/>